

D E K R E T

z dnia 11 kwietnia 1947 r.

o prawie probierczym.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 22 lutego 1947 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 20, poz. 79 — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Wyrobami z metali szlachetnych (platyny, złota i srebra) w rozumieniu prawa niniejszego są takie wyroby, których metale szlachetne łącznie ze sobą bądź też z metalami nieszlachetnymi tworzą stop posiadający nie mniejszą zawartość platyny, złota lub srebra od wskazanej w art. 5. Wszelkie inne wyroby są wyrobami z metali nieszlachetnych.

Art. 2. Wyroby, materiały listkowe i nitkowe oraz półfabrykaty stosowane w praktyce dentystycznej, wytwarzane z metali szlachetnych w kraju lub przywożone z zagranicy, powinny czynić zadość jednej z prób wskazanych w art. 5 i być ocechowane lub oznaczone przez władzę probierczą, z wyjątkami przewidzianymi w art. 3.

Art. 3. 1. Od obowiązku ocechowania lub oznaczenia przez władze probiercze wolne są następujące przedmioty, zawierające metale szlachetne:

- a) surowce i półfabrykaty nieprzeznaczone dla celów dentystycznych, w szcze-

gólności bloki, sztaby, zlewki, blachy, taśmy, drut — wytwarzane w kraju oraz przywożone z zagranicy;

- b) przedmioty dawnego pochodzenia, przedstawiające wartość archeologiczną, historyczną lub artystyczną, zwłaszcza opatrzone starymi, polskimi cechami;

- c) narzędzia i aparaty lub ich części, służące dla celów naukowych, technicznych lub stanowiące tajemnicę państwową;

- d) inkrustacje;

- e) medale, plakiety i żetony, wytwarzane przez mennicę państwową;

- f) ordery i monety, także w przypadkach, gdy tworzą części składowe wyrobów z metali szlachetnych;

- g) wyroby przyjęte do naprawy.

2. Od obowiązku ocechowania lub oznaczenia przez władze probiercze wolne są z tym, że powinny czynić zadość próbie przepisanej:

- a) wyroby platynowe i złote, ważące mniej niż 1 gram, oraz wyroby srebrne,

ważące mniej niż 2 gramy w sztuce lub parze, gdy wyroby są parzyste;

- b) wyroby pokryte emalią, o ile wybite cechy jest niemożliwe bez uszkodzenia wyrobu;
- c) narzędzia chirurgiczne.

3. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami Żeglugi oraz Skarbu ustala w drodze rozporządzenia warunki i sposób zwalniania przedmiotów, przeznaczonych do wywozu za granicę, od obowiązku posiadania przepisanych oznaczeń i próby oraz od obowiązku odcenowania.

Art. 4. Zawartość platyny, złota lub srebra w wyrobach, półfabrykatów oraz materiałach listkowych i nitkowych określa się liczbą próbą, oznaczającą ilość części masy czystego metalu szlachetnego, zawartego w tysiącu takich części masy danego stopu.

Art. 5. Ustala się następujące próby:

- a) dla wyrobów platynowych:
950/1000
- b) dla wyrobów złotych:
1/960/1000
2/750/1000
3/583/1000
- c) dla wyrobów srebrnych:
1/940/1000
2/875/1000
3/800/1000
- d) dla półfabrykatów dentystycznych przeznaczonych:
 - 1. na korony, mostki i protezy:
 - 1) platynowe 950/1000
 - 2) złote barwne 916/1000
 - 3) złote białe 833/1000
 - 2. na lutę złotą 833/1000.

Art. 6. Dopuszczalne uchybienie (remedium) ustala się dla wyrobów i półfabrykatów dentystycznych platynowych na 10/1000, a dla złotych i srebrnych, złożonych: a) z dużych części — na 5/1000; b) z drobnych zlutowanych ze sobą części — na 10/1000.

Art. 7. Ilość, jakość i ciężar wyrobów z metali szlachetnych, zgłoszonych do władzy probierczej przez poszczególnych zgłaszających, stanowi tajemnicę, która może być ujawniona tylko na żądanie władz sądowych.

Art. 8. 1. Niezależnie od postanowień prawa przemysłowego osoby trudniące się zawodowo wytwarzaniem, przeróbką, naprawia-

niem lub handlem przedmiotami z metali szlachetnych obowiązane są złożyć władzy probierczej przed rozpoczęciem czynności deklaracji i uzyskać świadectwo złotnicze.

2. Zwinięcie przedsiębiorstwa, jak również zmiany dotyczące przedsiębiorstwa odnośnie danych, zawartych w deklaracji, winny być zgłaszane władzy probierczej.

3. Kategorie osób obowiązanych do rejestracji, wzór deklaracji oraz wysokość opłaty za świadectwa złotnicze ustala Minister Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia.

Art. 9. Do stosowania prawa probierczego powołane są władze probiercze podległe Ministrowi Przemysłu i Handlu.

Art. 10. Za czynności probiercze pobierane są opłaty; wysokość tych opłat i sposób ich pobierania określa rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 11. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami ustala:

- 1) organizację władz probierczych, zakres ich działania i tryb postępowania przed tymi władzami;
- 2) tryb postępowania z przedmiotami z metali szlachetnych nie czyniącymi zadość najniższej próbie przepisanej oraz z przedmiotami importowanymi lub eksportowanymi i z przedmiotami przeznaczonymi do sprzedaży w drodze licytacji przez urzędy i władze państwowe oraz instytucje publiczne i prywatne;
- 3) wzory cech i znaków probierczych oraz metodę badania i sposoby cechowania oraz znakowania przedmiotów z metali szlachetnych;
- 4) warunki regulujące wytwarzanie i obrót przedmiotami z metali szlachetnych, w szczególności warunki, jakim winny odpowiadać przedmioty z metali szlachetnych zgłoszone do badania, cechowania lub znakowania;
- 5) obowiązek, sposób oraz tryb badania i oceny przez władze probiercze kamieni szlachetnych i półszlachetnych;
- 6) obowiązek i sposób zwrotu przez Skarb Państwa kosztów przesyłki przedmiotów z metali szlachetnych, wytwarzanych w kraju przez zakłady, znajdujące się poza siedzibą władzy probierczej.

Art. 12. 1. Wyroby z metali nieszlachetnych, posiadające powłokę z metali szlachetnych lub naśladujące z wyglądu metale szlachetne, winny posiadać wybite przez wytwórcę lub sprzedawcę oznaczenie o brzmieniu „metal” lub „met”.

2. Wyroby, o których mowa w ust. 1, winny być w składach i na wystawach oddzielone od wyrobów z metali szlachetnych i oznaczone wyraźnie odpowiednim napisem.

3. Minister Przemysłu i Handlu może w drodze rozporządzenia zwolnić z powodów technicznych wyroby z metali nieszlachetnych od obowiązku wybitcia na nich oznaczenia „metal” lub „met.” i podać inny sposób oznaczenia powyższych wyrobów.

Art. 13. 1. Kto wykracza przeciwko przepisom art. 2, art. 3 ust. 2, art. 8 ust. 1 i 2, art. 12 ust. 1 i 2, art. 15 i 16 niniejszego dekretu lub przepisom rozporządzeń wydanych na podstawie art. 3 ust. 2, art. 8 ust. 3, art. 11 ust. 2 — 5 oraz art. 12 ust. 3,

podlega karze aresztu do trzech miesięcy i grzywny do 30.000 zł lub jednej z tych kar.

2. Władza orzekająca przy powtórnym skazaniu może, a przy trzecim skazaniu powinna orzec karę dodatkową zamknięcia przedsiębiorstwa.

Art. 14. Do orzekania o przestępstwach przewidzianych w art. 13 powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 15. Wyroby, półfabrykaty przeznaczone dla celów dentystycznych oraz materiały listkowe i nitkowe, zawierające metale szlachetne, znajdujące się u wytwórców lub handlujących na obszarze, na którym przed wejściem w życie niniejszego dekretu nie obowiązywało cechowanie przez władze probiercze, powinny być dostarczone tej władzy do zbadania, ocechowania lub oznaczenia w ciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia o zorganizowaniu na tych terenach władzy probierczej, przy czym wyroby z zawartością platyny od 850/1000 do 950/1000 i złota najmniej 333/1000 oznaczone będą specjalnym znakiem przechodnim.

Art. 16. Przedmioty z metali szlachetnych, znajdujące się u wytwórców lub handlujących, a ocechowane przed dniem wejścia w życie dekretu niniejszego polską cechą probierczą w myśl postanowień ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o upoważnieniu Ministra Przemysłu i Handlu do wydania zarządzeń w zakresie nadzoru nad przemysłem złotniczym i handlem

wyrobami złotniczymi oraz organizacji Urzędów Probierczych na obszarach b. zaboru austriackiego i rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr 70, poz. 470) podlegają ponownemu ocechowaniu w terminie ustalonym w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 17. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 18. 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia.

2. Równocześnie tracą moc obowiązującą przepisy dotyczące przedmiotów unormowanych tym dekretem, a w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. o upoważnieniu Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania zarządzeń w zakresie nadzoru nad przemysłem złotniczym i handlem wyrobami złotniczymi oraz organizacji urzędów probierczych na obszarach b. zaboru austriackiego i rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr 70, poz. 470) oraz rozporządzenia wydane na jej podstawie;
- 2) ustawa z dnia 19 sierpnia 1865 r. względem stopnia czystości czyli próby towarów złotych i srebrnych tudzież względem przestrzegania tejże próby (Dz. u. p. austr. z 1866 r. Nr 75);
- 3) ustawa probiercza z dnia 11 marca 1896 r. (T. XI cz. 2 Zводу Praw, ustawa przemysłowa księga III w brzmieniu ustalonym w 1906 r.) oraz art. 348 — 353 kodeksu karnego z 1903 r.;
- 4) ustawa z dnia 16 lipca 1884 r. o zawartości czystego kruszcu w wyrobach złotych i srebrnych (Dz. u. Rzeszy str. 120).

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Zdrowia:

Tadeusz Michejda

Kierownik Ministerstwa Żeglugi:

Ludwik Grosfeld

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski